

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés (M.A.)
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Pasztorális tanácsadás. Tanácsadói kapcsolat.						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Vik János						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Vik János						
2.4 Tanulmányi év	2020-2021	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező – alapvető

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					44
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	94				
3.8 A félév össz-óraszám	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A gyógyító lelkigondozás gyakorlása, mégpedig a teológiával, ill. keresztény antropológiával kompatibilis pszichológia és pszichoterápia eszközeinek segítségével; • Lelkipásztori (pásztorális) tanácsadás személy- és értelemközpontú lebonyolítása.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia interdiszciplináris jellegének helyes ismerete és értékelése; • A különböző pszichológiai irányzatokkal folytatott párbeszédben a pszichológia azon vallásos-metafizikai határsértésének helyes felismerése, mely egyfajta látszatvallást propagál és melynek középpontjában az önmegváltás gondolata áll.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A pszichológia és a teológia, illetve a lelkigondozás közötti párbeszédbe való bekapcsolódás a II. Vatikáni Zsinat erre vonatkozó buzdításaiból kiindulva. • Annak az állításnak a rendszerezett megalapozása, hogy a gyógyító lelkigondozáshoz napjainkban kétségtelenül a pszichológián és a pszichoterápián keresztül vezet az út.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorálpszichológia gyűjtőfogalmának megközelítése; • A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd formái és alapjai; • Az életválságokban gyakorolt lelkigondozói kísérés kritériumai és kritikája; • A Carl R. Rogers szerinti személyközpontú terápia hozzájárulása a gyógyító lelkigondozáshoz; • Az egyház szimbolikus cselekedeteinek (a szentségeknek, a liturgiának) gyógyító értelmezése, melynek nyomán azok az Isten általi gyógyítás elsőrendű helyei- és módjaiként kerülnek előtérbe.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető óra. Témaismertetés.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Pasztorálpszichológia. Bevezetés. Gyakorlat. „Gyógyító”. Lelkigondozás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 34–52
A pasztorálpszichológia mint a gyakorlati teológia részterülete. A teológia és a pszichológia közötti párbeszéd.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 63–79

Carl R. Rogers és a személyközpontú terápia története. A jóhoz való erő – a személyközpontú terápia emberképe.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 422–431
A szubjektív önkoncepció – a személyközpontú terápia személyiségelmélete.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 432–439
Terápiás, lelkipozítói alapmagatartások Carl R. Rogers személyközpontú gyakorlatának tükrében.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 440–454
Önmagunk megélése – a Carl R. Rogers-i személyközpontú gyakorlat által kiváltott folyamat.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 455–464
Lelkipásztori konzultáció – lelkipozítás a személyközpontú terápia jegyében.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Baumgartner: 464–474
A megértésre vezető úton. Az önállóság növekedésének elősegítése	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 10–35
A megértés gyakorlása.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 36–64
A tanúságtétel.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 65–87
Néhány beszélgetés: a túlbuzgókkal, a szenvedélyesekkel, a szenvedőkkel, a keresőkkel. A csend. A szónok.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 88–115
Képesség a közösségi munkára. Szívünkkel áldani.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Jálics: 116–147
A segítőbeszélgetés alapjai. A lelkipozítás kommunikációs elemei. A segítő részéről a kommunikációt veszélyeztető intervenciós formák. A kommunikációt segítő intervenciós formák.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Sávai: 34-42
A segítőbeszélgetés gyakorlati példái	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Sávai: 42-61

Könyvészet

BAUMGARTNER, Izidor: *Pasztorálpszichológia (ford. Major Judit – Fekete László – Mohi Zsolt)*, (Interdiszciplináris Szakkönyvtár 4), Budapest 2006.

BENKŐ Antal – SZENTMÁRTONI Mihály: *A gyógyító Jézus nyomában. A lelkiélet lélektanához*, Budapest 2003.

BENKŐ Antal – SZENTMÁRTONI Mihály: *Testvéreink szolgálatában. A pasztorálpszichológiáról mindenkinek*, Budapest 2005.

JÁLICS Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.

LOHSE, Tim H., *Villámbeszélgetések a lelkipozításban és a tanácsadásban. Módszertani bevezetés*, Budapest 2009.

LUKAS, Elisabeth: *Spirituális lélektan. Az értelmes élet forrásai*, Budapest 2002.

SÁRKÁNY Péter: *Filozófiai lélekgondozás*, Budapest 2008.

SÁVAI János: *A lelkipozítás elmélete és gyakorlata*, in: <http://www.gfhf.hu/text/pages/konyvtar/elektronikuskonyvtar>, 2010.10.24.

SCHMID, Peter F.: „Az ember az első és alapvető út” – Párbeszéd a humanisztikus pszichológia és a lelkipozás között, in: Mérleg 2004/2, Budapest 2004, 172-181.

SZENTMÁRTONI Mihály: *Lelkipásztori pszichológia*, Budapest 1999.

VIK János: „A pap mint tanácsadó. A logoterápiai segítőbeszélgetés alkalmazásának lehetőségei a pasztorális tanácsadásban”, in: Marton J.-Oláh Z.-Kovács F. Zsolt (szerk.), *Itt vagyok, engem küldj! Tanulmányok a papságról*, Budapest-Kolozsvár 2010, 219-231.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Szemináriumi témák megbeszélése, témafelelősök beosztása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	
Szívből adni. Az erőszakmentes kommunikáció (EMK) lényege.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 1. fejezet
Az együttérzést gátló kommunikáció.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 2. fejezet
Ítékezés nélkül figyelni.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 3. fejezet
Az érzelmek azonosítása és kifejezése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 4. fejezet
Felelősséget vállalni az érzéseinkért.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 5. fejezet
Olyat kérni, ami gazdagítja az életet.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 6. fejezet
Empátiával fordulni mások felé.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 7. fejezet
Az empátia ereje.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 8. fejezet
A düh teljes kifejezése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 9. fejezet
Az oltalmazó erő.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 10. fejezet
Önmagunk felszabadítása és mások támogatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 11. fejezet
Az elismerés kifejezése az erőszakmentes kommunikációban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése, esetsfeldolgozás.	M. B. Rosenberg: 12. fejezet
A szemináriumi tevékenység kiértékelése.		
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> • Marshall B. ROSENBERG: <i>A szavak ablakok vagy falak. Erőszakmentes kommunikáció</i>, (ford. Bojtár Tamás és Rambala Éva), Budapest 2001. • TRINGER László: <i>A gyógyító beszélgetés</i>, Budapest 2007. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt.
- A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.

10. Értékelés

A szemeszter első két tanítási hetében történik ez értékelési rendszer véglegesítése.

Kitöltés dátuma

2021.02.22

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2021.02.22

Intézetigazgató

Dr. Holló László